

АНОТАЦІЯ

Городиська В.В. Креативний підхід у практиці роботи вихователя сучасного дитячого навчального закладу. У статті розглядається креативний підхід у навчально-виховній роботі вихователів ДНЗ, які пропонують по-новому розкривати потенційні можливості дітей, сприяють не лише активному творчому розвитку дитини, а й дають стимул до нестандартного мислення, формують уяву, фантазію тощо.

Ключові слова: уява, фантазія, творчість, креативність.

АННОТАЦИЯ

Городиская В.В. Креативный подход к практической работе воспитателя современного детского учебного заведения. В статье рассматривается креативный подход в учебно-воспитательной работе ДУ, которые предлагают по-новому раскрывать потенциальные возможности детей, содействуют не только активному творческому развитию ребенка, но и дают возможность нестандартного мышления, формируют воображение, фантазию.

Ключевые слова: воображение, фантазия, творчество, креативность.

SUMMARY

Horodys'ka V. The creative approach in the practice of a teacher's work at a modern children's educational institution. The article deals with the creative approach in teachers' educational work at children's educational institutions, who offer a new way to show children's capabilities, promote not only active and creative child's development, but also give a stimulus to divergent thinking, form imagination, fantasy etc.

Key words: imagination, fantasy, creativity.

УДК: 371.13.378

Головко М.Б., Міхєєва О.І.

МОЖЛИВОСТІ ТВОРЧОГО ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ Я.КОРЧАКА У ПРАКТИЦІ РОБОТИ СУЧАСНОГО ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З БАТЬКАМИ

Постановка проблеми. У період інтенсивного реформування освіти та народження нових педагогічних парадигм цілком закономірним є інтерес до тих видатних педагогів минулого, чії ідеї зберігають значущість і для сучасності.

Ідеї Януша Корчака, як будь-яке інше відкриття в історії людства, „приречені” на розповсюдження, і в останні роки стимулюють розвиток гуманістичної педагогічної думки. Вочевидь, визрівання тенденції до усвідомлення міжнародного характеру педагогічних проблем, що характеризує сучасне суспільне мислення, сприяє актуалізації багатьох аспектів його спадщини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Педагогічна концепція видатного педагога Я.Корчака охоплює широке коло проблем педагогіки,

актуальних на рубежі тисячоліть. Науковці різних держав досліджують та пропагують його спадщину в галузі виховання, дитячої психології, літератури; її різні аспекти всебічно обговорюються на наукових семінарах, конференціях, симпозіумах, видаються наукові збірники, виконано низку дисертаційних досліджень (Т. Забута, С. Денисюк, В. Ханенко). Поряд з цим слід зазначити, що в Україні педагогічна і літературна спадщина Я. Корчака вивчена та репрезентована ще недостатньо. Погляди Я. Корчака на проблему батьківського виховання дитини-дошкільника залишаються ще і сьогодні маловивченими та гостроактуальними. Такою ж відкритою постає і проблема пошуків дієвих засобів співробітництва дитячого садка з батьками.

У цьому сенсі, наше дослідження було спрямоване на аналіз поглядів Я. Корчака на можливості батьківської педагогіки у формуванні особистості дошкільника; на сутність батьківського виховання, його провідні принципи, методи та засоби, на визначення шляхів та умов творчого використання ідей Я. Корчака у практиці суспільного дошкільного виховання з метою підвищення педагогічної культури батьків.

Формулювання цілей статті. Мета статті – обґрунтувати можливості творчого використання педагогічних ідей Я. Корчака у практиці роботи сучасного дошкільного закладу з батьками.

Виклад основного матеріалу дослідження. У системі поглядів Я. Корчака на проблему батьківського виховання ми виділили та проаналізували комплекс наступних питань: аналіз реальної практики сімейних стосунків; місце дитинства у системі загальнолюдських та педагогічних цінностей, його самодостатність; завдання батьківського виховання; фактори батьківського впливу та умови його здійснення; принципи, форми та методи батьківської педагогіки; практичні поради для дітей та батьків.

Теоретичні засади батьківського виховання дитячої особистості становлять принцип поважного ставлення до особистості дитини та її прав; взаємозв'язок вивчення дитини та педагогічного впливу на неї; взаємодія „розумного виховання” із власною активністю дитини; принцип поступовості у впливі на дитину. Глибинна сутність виховання полягає у безмежній любові до дітей, яку Я. Корчак перш за все розумів як повагу до дитини (знання, розуміння, бачення, терпіння, прийняття, прощення), як намагання батьків пізнати внутрішній духовний світ дитини, прийняти його та допомогти їй у важкому процесі пізнання себе та світу. Основні форми і засоби виховного впливу – спостереження за дитиною, вивчення її, гра, казка, покарання, прощення, стимулювання, схвалення. Любити дитину – це високе мистецтво, якому ми вчимося все своє життя.

Новаторський, життєвий характер корчаківської педагогіки та гуманістична спрямованість методів та засобів батьківського виховання, створюють дійсно ефективні можливості для виховання особистості дошкільника. Шляхи запровадження ідей Я. Корчака у практику виховання залежать від реального партнерства і взаємодії всіх його учасників – дітей, батьків, педагогів; творчої особистості вихователів і батьків, їхньої відповідальності за долю дитини, нинішню і майбутню; постійного пошуку.

Одним із можливих шляхів творчого використання педагогічних ідей Я.Корчака у практиці сімейно-суспільного виховання є: виявлення у його досвіді проблем батьківської педагогіки, що зберігають актуальність і для сучасності, з яких ми б виділили наступні: світ дитинства, що відкривається нам зі сторінок творів Я.Корчака, цей добре знайомий світ, яскравий, ясний, пустотливий, смішливий, сповнений загадок, таємниць, парадоксів, труднощів зростання, і у зв'язку з цим той світ, що збагачує педагогіку новими фактами та методами пізнання дитини; методику індивідуального підходу до дітей; методи „розумного батьківського виховання”; психологію стосунків дітей та дорослих; створення у сім'ї та дошкільному закладі морального клімату, що забезпечує гарантію захищеності кожної дитини; створення психолого-педагогічних умов для розвитку й виховання, атмосфери терпимості, взаєморозуміння та співробітництва.

Основними напрямками актуалізації педагогічних досягнень та знахідок Я.Корчака мають стати систематична цілеспрямована науково-дослідна робота, що пов'язана із вивченням його спадщини; популяризація педагогічних ідей польського педагога серед педагогів-практиків та батьків, його надзвичайних книг для дітей; створення своєрідних науково-методичних лабораторій, центрів, методичних семінарів на базі використання його досвіду.

Попередні бесіди із дошкільними працівниками та батьками засвідчили, що у переважній більшості їхні знання у кращому випадку стосуються лише знання самого імені та коротких біографічних відомостей, інколи називаються його казки для дітей, зовсім мало відомо про його науково-педагогічний внесок у світову педагогіку, тим більше про роль батьків та виховного закладу у вихованні особистості маленької дитини. Таку ситуацію можна пояснити кількома причинами. Справа у тому, що після загибелі Я.Корчака ставлення до його спадщини було неоднозначним, внаслідок політичних мотивів, в силу обмеженості та млявості педагогічного мислення; звинувачень в „утопічності” поглядів, приписування неіснуючих гріхів. Ще у 1982 році Р.Валеева, завершуючи дослідження педагогічної діяльності та досвіду Я.Корчака, запропонувала включити до навчальних планів вищої педагогічної школи факультативи, організувати лекції, присвячені творчості польського педагога, внести до підручників та навчальних посібників з історії педагогіки відповідний розділ, популяризувати його досвід та ідеї у засобах масової інформації. Але, навіть, у наших сучасних програмах з історії дошкільної педагогіки ім'я Я.Корчака інколи обходять стороною.

Тобто, тривалий час, не одне покоління педагогів та вихователів формувалося в ситуації незнання та ігнорування творчості польського педагога або часткової орієнтації у проблемі (як правило, це залежало від того, хто викладав курс). Та й доступними виданнями його книг для дітей та дорослих, історіографічної літератури ми не можемо похвалитися. В останні роки ситуація змінюється на краще.

Т.Забута, яка вивчала проблему дитячого самоврядування, довела, що особливо важливим є використання досягнень Я.Корчака в опікунсько-виховній

педагогічній діяльності, у роботі дитячих будинків, тому що проблема становища дітей у нашому суспільстві є надзвичайно гострою.

С.Денисюк, розв'язуючи дослідницьке завдання щодо виявлення можливостей творчого використання прогресивних ідей педагогічної концепції Я.Корчака в умовах реформування системи освіти в сучасній Україні, звернулась до часописів товариств Я.Корчака, які діють у світі, матеріалів наукових конференцій, інформацій про діяльність окремих корчаківських асоціацій і взагалі історії розвитку корчаківського руху. Аналіз матеріалів засвідчив про зростання популярності педагога не лише у Польщі, а й за її межами. У 1999 р. у світі діяло 19 корчаківських асоціацій, які працюють у школах, опікунсько-виховних закладах, а також у вищих навчальних закладах, науково-дослідних установах, у культурно-мистецьких та медичних закладах різних країн світу. Корчаківські комітети існують у багатьох країнах світу. Впровадження ідей педагога-гуманіста у практику роботи сучасних освітньо-виховних закладів здійснюється різними шляхами з урахуванням особливостей розвитку корчаківського руху в європейських країнах: в Польщі в Зеленій Гурі діє літня база молодих корчаківців; в Нідерландах діяльність шкільної общини „Школа Матіуша” спрямовується на розвиток дитячого демократизму на основі принципів, запропонованих педагогом-гуманістом; окремі елементи корчаківської системи впроваджуються у Віденській народній школі в Австрії, Кловському ліцеї № 77 та гімназії № 48 в Києві (Україна). Діяльність корчаківських товариств у соціальній сфері здійснюється у Росії, Литві. Члени українського товариства Януша Корчака працюють головним чином у соціальній сфері (програма „Міст”, школа „Надія”). Поряд з цим в Україні варто використати досвід проекту „Дім Корчака в Москві”. Підготовка педагогічних та соціальних працівників з урахуванням ідей польського педагога здійснюється під час проведення курсів з вивчення педагогічних поглядів Старого Лікаря; корчаківських днів, регіональних та міжнародних конференцій, семінарів, зустрічей [1]. Вважаємо за доцільне здійснення перекладу і перевидання українською мовою творів Я.Корчака, поширення знань про польського педагога-гуманіста з метою їх використання у практичній діяльності педагогічними, психологічними, соціальними службами та освітніми закладами нашої країни.

У педагогічній спадщині Я.Корчака можна знайти різнобічну програму оновлення людини, на засадах якої він намагався вирішити проблему перебудови суспільного життя. У тогочасних умовах він не мав можливості розгорнути виховну діяльність у широких масштабах. Глибоко розуміючи значення роботи на ґрунті виховання знедолених дітей, він всі свої сили і любов, набуті знання та досвід віддавав опікунській педагогіці, і саме там він зумів досягнути неперевершених результатів. Але як показало наше дослідження, у педагогічній спадщині Я.Корчака міститься багато цікавих ідей і думок, міркувань і порад, що стосуються батьківського виховання, особливо, коли мова йде про дітей дошкільного віку, і в сучасних дослідженнях цей аспект творчості польського педагога залишається маловивченим.

У педагогічних колективах базових дошкільних закладів інтерес до літературної та педагогічної творчості Я.Корчака виявився досить високим. Зараз ми як ніколи відчуваємо себе відповідальними за своє майбутнє. Майбутнє – це наші діти. А головні вихователя для дитини – це її батьки. Проблему батьківського виховання ми вважаємо найважливішою не тільки в системі освіти, але й у всьому моральному та культурному житті нашого суспільства. У дошкільному закладі другою матір'ю для дитини стає вихователька, мудра, щира, добра. Тільки, на жаль, у дитячий садок часто приходять працювати люди, які не готові для виховання ласкою та любов'ю, до чого так гаряче і пристрасно закликав Я.Корчак. У дошкільному закладі, чий досвід ми презентуємо, гуманізації стосунків з дітьми та батьками приділяється багато уваги. Девізом роботи з батьками стали слова Я.Корчака: „Виховання дитини – це не втішна розвага, а завдання, яке вимагає капіталовкладень – важких переживань, зусиль, безсонних ночей і багато, багато думок”. Оскільки виховання – головна сфера діяльності батька й матері, то до них висуваються вагомі соціально-психологічні й педагогічні вимоги, провідні з яких було обґрунтовано Я.Корчаком:

- почуття високої відповідальності перед собою й людьми за виховання дітей;
- фізичне здоров'я батьків, що мають забезпечити народження здорового потомства й створити належні умови для розвитку й виховання дітей;
- генетична грамотність;
- любов до дітей;
- достатній рівень психолого-педагогічної культури;
- добре розвинені почуття материнства й батьківства;
- володіння справжнім авторитетом.

Додамо, що суттєву роль у батьківському вихованні відіграє батьківський авторитет, який за висловом А.Макаренка, містить у собі „все батьківське і материнське життя – роботу, думку, звички, почуття, прагнення” [5, с. 146].

Мету співробітництва з батьками вихованців педагогічні колективи базових дошкільних навчальних закладів не обмежують якісним виконанням їхнього соціального замовлення щодо нагляду, виховання та навчання дітей, яких сьогодні всі хочуть бачити підготовленими до навчання у школі. Головним у співробітництві, у співпраці з кожною сім'єю вважається допомогти батькам зрозуміти й сприйняти сучасні гуманістичні ідеї та орієнтири, які ґрунтуються на повазі до особистості дитини, турботі про її всебічний розвиток. Такий підхід передбачає сприйняття дитини як унікальної особистості, визнання її прав, ставлення до неї як до суб'єкта з власними потребами розвитку. А це вимагає від батьків володіння певними знаннями про закономірності її розвитку та відмови від маніпулювання нею, бездумного насильства у разі вибору діяльності, іграшок, розваг, навчання тощо.

Тож, на підставі виокремлених нами педагогічних ідей Я.Корчака, які не втратили актуальності, були накреслені основні лінії взаємодії з батьками: лише об'єднанням зусиль батьків та педагогів можна досягти бажаних результатів у

вихованні; педагоги мають з повагою та розумінням ставитися до батьків; кожна дитина – непересічна особистість, тому неприпустимо принижувати гідність та віру в себе малюка; поважати індивідуальність дитини, підтримувати й розвивати її, вчасно допомагати в разі потреби; виховувати у дітей повагу до батьків; розглядати виховання та розвиток дітей як мистецтво діалогу з кожною дитиною та її батьками на основі знань психологічних особливостей дитини та врахування її життєвого досвіду; проявляти увагу, тактовність, терпимість у роботі з батьками, зважати на їх точку зору.

Інформаційно-спонукальний блок досвідної роботи включав перш за все знайомство з педагогічною спадщиною Януша Корчака. Воно запевнило педагогічний колектив у тому, що його книги не тільки історія педагогічної думки, а й змістовний, глибоко науковий аналіз проблем батьківського виховання, на який не тільки треба орієнтуватись, а й запроваджувати у практику сімейного та суспільного дошкільного виховання. Принципи виховання, запропоновані Я.Корчаком, є надійними орієнтирами для створення у сім'ї повноцінних умов для збереження дитячого фізичного і психічного здоров'я, всебічного розвитку особистості та забезпечення щасливого дитинства. Тим більше, що педагогічні ідеї польського педагога виявилися не тільки співзвучними пріоритетним напрямкам роботи з батьками, а й здатними наповнити їх актуальним, живим, доцільним, гуманістичним змістом та смислом.

Освітньо-виховний процес у дошкільних закладах було спрямовано на глибоке та вдумливе вивчення створеної Я.Корчаком педагогічної концепції та запровадження деяких ідей у практику роботи з батьками вихованців.

Спочатку були створені науково-дослідна групи вихователів під керівництвом методиста, які зосередили свої зусилля та увагу на пошуку, аналізі, виборі тих ідей, які б мали стати змістовою базою у роботі з батьками та допомогли побачити власні труднощі, стратегію і тактику організації виховної роботи з дітьми у кожній групі з позиції орієнтації на виховання дитячої особистості у родині та дошкільному закладі.

Першим етапом роботи стало вивчення запропонованої нами історіографічної літератури про Януша Корчака, знайомство з його працями, їх вивчення. Попереднє знайомство упевнило вихователів у головному – духовній співзвучності корчаківської спадщини. До читання книг Я.Корчака були залучені також батьки різних вікових груп, особливий інтерес викликала праця „Як любити дітей” та казки для дітей. Причому спочатку довелося батьків умовляти, а потім вони вже самі просили іншу літературу, виявляли інтерес до спільної розмови щодо отриманої інформації, бажання поділитися своїми думками, досвідом або висловити критичні зауваження, сумніви, розповідали про зміни у своїх стосунках з дітьми.

Другий етап: поглиблене вивчення і фіксація того, що запало в душу, яка думка стривожила, стала підґрунтям для власних роздумів (індивідуальне читання та колективне обговорення або обговорення у мікрогрупах).

Такий напрямок у роботі швидко виявив свої позитивні сторони, тому що вихователі, які працюють у дошкільних закладах, талановиті професіонали, для

яких головне – любов до дітей, зацікавленість у долі кожної дитини, пильна увага до інтересів батьків, готовність прийти на допомогу.

Ми розуміємо, що не дивлячись на пріоритетність та незамінність батьківського виховання, воно не забезпечує сьогодні всієї повноти умов для гармонійного розвитку дитячої особистості. Тому, у наш час мова йде не про заміну домашнього виховання суспільним та навпаки, а про їхнє взаємодоповнення, про співробітництво професійних педагогів та батьків.

Основу нової філософії взаємодії родини та дитячого садка становить ідея відповідальності батьків за виховання своїх дітей, а всі інші соціальні інститути мають допомогти, підтримати, спрямувати або доповнити їхню виховну діяльність. Протягом довгих років у нашій практиці складалося байдуже або зневажливе ставлення до родини та батьків, їхньої виховної ролі, педагоги вважали, що їхня місія – повчати, контролювати сім'ю, виявляти помилки та недоліки. В результаті склалися досить розповсюджені форми роботи з родиною, де домінує монолог (інструкції, консультації, стенди тощо. Визнання пріоритету сімейного виховання потребує нових форм спілкування вихователів і батьків [2; 4].

Сучасність цих зв'язків визначається поняттями „співробітництва і взаємодії”. Ключовий момент у комплексі „дошкільний заклад – сім'я” – особистісне спілкування педагога та батьків з приводу труднощів та радощів, успіхів та досягнень, сумнівів та міркувань у процесі виховання конкретної дитини у конкретній сім'ї (саме про це так гаряче турбувався Я.Корчак).

Співробітництво відмовляється від монологу, тим більше повчання, до якого мають схильності і сучасні батьки, і вихователі. Співробітництво – це діалог, який постійно збагачує всіх партнерів та учасників. Враховуючи полемічність творчості Я.Корчака, ми дійшли висновку, що його думки та ідеї якнайкраще зможуть допомогти в оволодінні мистецтвом діалогу та розв'язання багатьох проблем виховання, які є типовими і для нас. Тому третій етап роботи був пов'язаний із організацією позитивних форм спілкування з батьками, змістом яких стали і особистий досвід батьків, і педагогічні роздуми чудового і неоціненого співрозмовника в особі Старого Лікаря, який запросив для відвертої бесіди вихователів і батьків (практичний блок). „Батьківський ліцей” – нетрадиційна форма спілкування з батьками, засідання проводилися протягом трьох місяців (два рази на місяць). Матеріалом для першої зустрічі була обрана книга „Право дітей на повагу”, для другої и третьої – „Як любити дітей”.

Як приклад, наводимо питання для обговорення першої книги:

- зневажання – недовіра до дитини, їх причини, реальні ситуації виявлення, народження диктату та догляду, зростання непорозуміння, протести;
- неприязнь – звідкіля неприязнь до дитини; образа на неї, з чого вона складається; чого ми чекаємо від дітей; чи пристрасні батьківські погляди та оцінки; чи поради ми або суворі судді; звідки беруться нудьга та бунт; „багрянець гніву та обурення” та „блакить прощення”; чи

треба приховувати свої недоліки від дітей; пестощі та батьківський егоїзм; чому у дітей бувають зриви у поведінці;

- повага у ставленні до дитини – якою дитина є у реальності: істота розумна (дурнів серед дітей не більше, ніж серед дорослих), у дитини є майбутнє та минуле; дитина – іноземець (не знає мови спілкування, правил життя, порядку); звертання-прохання до дорослих: поважайте незнання дитини, поважайте труд пізнання, невдачі та сльози, поважайте власність дитини та її бюджет, поважайте таємниці та відхилення тяжкої роботи зростання, сьогоднішній день і сьогоднішній час;
- право дитини бути такою, якою вона є – взаємовідносини батьків і дітей, їх підводне каміння (батьківські примхи, свавілля, вибагливість); дитина привертає увагу, коли заважає або вносить смуту – ми не бачимо, коли вона спокійна і серйозна, недооцінюємо хвилини розмови із собою, світом та богом, не чуємо „шепіт добра”; наслідки пияцтва та насильства й допомога дитині; дитина і дорослий – різні люди?; „поважайте чисте, ясне, непорочне, святе дитинство: зростає нове покоління... створіть умови, щоб діти вирости більш гарними!” [3].

Зазначимо, якщо спочатку батьки за звичаєм насторожено поставились до запрошення, то після першої бесіди та наступної індивідуальної розмови, заповнення листів відвертості, книги відгуків інтерес до засідань у „ліцеї” значно підвищився, тому що діалог розгортався коло проблем, якими хворіють і сучасні сім’ї, і батьки (батьківський дім, батько й мати як вихователі, дідусі і бабусі, як ставитися до ігор дітей, покарання і прощення, діти та їхні гості, парк-вулиця-подвір’я, виховання самостійності; діти та алкоголь; здоров’я, хворі та слабкі діти; здібності; що дозволяти читати дітям; дружба між дітьми; чому всі діти різні; позитивні якості та недоліки дорослих і дітей).

Бесіди, діалоги та дискусії доповнювалися такими цікавими формами, як тренінгом на зняття напруження, недовіри у стосунках між вихователями та батьками, усними журналами, виставкою книжок та періодичної літератури з сімейної педагогіки та корчакознавства, розв’язуванням педагогічних ситуацій, рольовими іграми („Інтерв’ю”, „Батько й син”, „Мати й донька”, „Граємо разом” тощо), і на закінчення, засіданням круглого столу.

Висновки. Ці перші кроки зближення з батьками на основі мудрих порад Я.Корчака допомагають батькам глибше зрозуміти душу дитини, радіти, спілкуючись з нею, створювати умови для того, щоб дитина зростала захищеною та щасливою. А вихователям надають неоціненну підтримку в їхній нелегкій праці, у встановленні емоційних душевних контактів з дорослими та дітьми, усвідомленні сутності власного батьківства, допомагають знайти опору у нашому драматичному житті. Завдяки описаному підходові до побудови взаємовідносин з батьками педагогічному колективу вдалося зацікавити їх, залучити до співпраці, передати необхідні знання і зорієнтувати на новий характер стосунків із власною дитиною, по-новому поставитися до цінностей дитячої особистості. Я.Корчак своїми поглядами та методами значно випереджав свою епоху. Проте, ми і зараз стикаємося із труднощами запровадження його кращих ідей у реальне життя, бо досить високі вимоги

Я.Корчак висував до особистості педагогів, батьків і до людей взагалі. А практика підготовки вихователів не завжди відповідає цим високим вимогам.

Якою повинна бути дитина? Борцем чи робітником, командиром чи рядовим, але може бути тільки щасливою? Що таке щастя? Чи знаємо ми шлях до нього? Чи є люди, які знають? Як виховувати? Власним прикладом, порадами, словом, справами, наданням свободи вибору? Я.Корчак запрошує батьків до діалогу, в якому кожен знайде свій шлях до серця дитини і своє батьківське щастя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денисюк С. Проблема формування особистості у педагогічній спадщині педагога-гуманіста Я.Корчака: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.01 „Теорія та історія педагогіки” / С.Денисюк. – Київ, 2000.
2. Кононко Е. Работа детского сада с семьей: поиски и перспективы / Е.Кононко. – Сумы: Мрия, 1992.
3. Корчак Я. Право детей на уважение / Я.Корчак. – Избр. пед. произв. – М., 1966.
4. Куликова Т.А. Семейная педагогика и домашнее воспитание / Т.Куликова. – М.: Академия, 1999.
5. Макаренко А. Лекции о воспитании детей / Антон Семенович Макаренко. – Избр. произв. В 3-х т. – Т. 3. – К.: Радянська школа, 1985.

АНОТАЦІЯ

Головко М.Б., Міхеєва О.І. Можливості творчого використання педагогічних ідей Я.Корчака у практиці роботи сучасного дошкільного закладу з батьками. У статті обговорюється проблема творчого використання педагогічних ідей видатного польського педагога Я.Корчака в системі роботи дитячого садка з батьками. Виділено комплекс ідей, принципів, підходів до батьківського виховання, які можуть бути використані в з метою підвищення педагогічної культури сім'ї. Представлений досвід роботи дошкільних закладів у даному напрямку.

Ключові слова: педагогічна спадщина Я.Корчака, сімейне виховання, батьківська педагогіка, співпраця дитячого садка і сім'ї, форми особистісного спілкування з батьками.

АННОТАЦИЯ

Головко М.Б., Михеева А.И. Возможности творческого использования педагогических идей Я.Корчака в практике работы современного дошкольного учреждения с родителями. В статье обсуждается проблема творческого использования педагогических идей выдающегося польского педагога Я.Корчака в системе работы детского сада с родителями. Выделен комплекс идей, принципов, подходов к родительскому воспитанию, которые могут быть использованы в целях повышения педагогической культуры семьи. Представлен опыт работы дошкольных учреждений в данном направлении.

Ключевые слова: педагогическое наследие Я.Корчака, семейное воспитание, родительская педагогика, сотрудничество детского сада и семьи, формы личностного общения с родителями.

SUMMARY

Golovko M., Miheeva O. Mozhlivosti creative vikoristannya pedagogichnih idey Ya.Korchaka a robot praktitsi suchasnogo doshkilnogo mortgage s father. The article considers the problem of the creative use of the ideas of prominent Polish pedagogue Y.Korchak in the system of work of a nursery school with parents. There has been singled out a complex of ideas, principles, approaches to the family upbringing which can be used with the purpose of raising pedagogical culture of a family. There is provided certain experience of nursery schools in this field.

Key words: *pedagogical ideas, Y.Korchak's pedagogical heritage, family upbringing, family pedagogic, collaboration of a nursery school and family, forms of interaction with parents.*

СУЧАСНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

УДК 378.1:796:613.955

Болотіна О.В.

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ ЗІ ШКОЛЯРАМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ

Постановка проблеми. Останнім часом в Україні спостерігається тенденція погіршення стану здоров'я дітей і учнівської молоді. За науковими даними майже 90 % дітей, учнів та студентів мають відхилення в стані здоров'я, 50 % – незадовільну фізичну підготовку. За період навчання в школі кількість хронічних захворювань у дітей збільшується в 1,5-2 рази. Спостерігається значне омолодження „хвороб похилого віку”, зокрема онкологічних, є випадки інсультів та інфарктів у дітей до 15 років. Негативні показники здоров'я сучасної молоді відзначаються не тільки на фізичному, але й на психічному та духовному рівнях. Наслідком цього є збільшення кількості учнів, які за станом здоров'я відносяться до спеціальної медичної групи. Найдоцільнішим та найефективнішим засобом профілактики та лікування захворювань школярів спеціальної медичної групи, вважається використання засобів фізичної культури.

Згідно рішення колегії Міністерства освіти і науки, України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту „Про реформування системи фізичного виховання учнів та студентської молоді у навчальних закладах України”, підвищуються вимоги до організації оздоровчої роботи у спеціальних медичних групах та групах лікувальної фізичної культури. Організація й проведення цієї роботи покладена на вчителів фізичної культури, що обумовлює підвищення вимог до рівня кваліфікації вчителя фізичної культури.